

اصول طراحی زمین بازی کودکان براساس تصورات کودکان

نمونه موردی: پارک‌های منطقه یک شهر زنجان

مسعود نجفی^{۱*}، اسماعیل دوبران^۲، جمشید نورعلیشاهی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

۲- استاد گروه شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

۳- استاد گروه شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

najafi.masoud65@gmail.com

چکیده

فضای شهری جایی است که زندگی روزمره شهروندان هرروز به صورت آگاهانه یا نا آگاهانه ادراک می شود. در این بین کودک و فضاهایی در مقیاس و نیاز او که جزئی خاص از شهروندان است، مورد بی توجهی قرار گرفته است. نوشتار حاضر برآن است تا ضمن بررسی وضعیت زمین های بازی موجود در پارک های منطقه یک شهر زنجان، انتظارات کودکان محدوده مورد نظر را بررسی نماید. هدف این پژوهش شناخت و بررسی وضعیت زمین های بازی کودکان در سطح منطقه یک شهر زنجان با توجه به نیازها و انتظارات کودکان و افزایش سطح حضور اجتماعی گروه های کودکان در فضای شهری می باشد. پرسش اساسی در این زمینه این است که تصورات و انتظارات کودکان امروزی از زمین های بازی چیست؟ جهت پاسخ به این پرسش فرض بر این بود که با شناخت و درک نیازها و انتظارات کودکان می توان کیفیت زمین بازی کودکان را ارتقاء بخشید. بدین منظور از روش تحقیق توصیفی - تبیینی استفاده شد که در آن شیوه گردآوری اطلاعات به دو روش میدانی و کتابخانه ای بوده است. در روش میدانی با استفاده از مشاهده و الگو برداری از ترسیم ذهنی و مصاحبه کودکان، داده های حاصل استخراج و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج حاصل نشان می دهد بین شناخت نیازها و انتظارات و ارتقاء کیفیت زمین های بازی رابطه معنادار وجود دارد.

واژگان کلیدی: کودک، بازی، زمین بازی، وسایل بازی

۱- مقدمه

کودکان به عنوان حساس ترین و آسیب پذیرترین گروه جامعه بوده و ضمن تأثیرپذیری از محیط پیرامون، قابلیت ها و توانایی های قابل توجهی در شکل دهی به آن دارند. با نگاهی گذرا به فضاهای شهری گذشته در ایران ملاحظه می شود که فضاهای مخصوص کودکان آنچنان که باید شکل نگرفته و نقش و حضور آنان بدلیل موقعیت تابع و تحت سلطه کودکان در فضای اجتماعی همواره در حاشیه توجه بوده اند. با افزایش روزافزون جمعیت شهرها و تغییر سبک زندگی به آپارتمان نشینی، کمبود این امر بیش از پیش احساس می شود. کودکان، نیازمند محیط هایی هستند که آنان را مخاطب قرار دهد، به چالش وادارد و جلب توجه کند تا